1854. No. 7.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 24 JANUARIJ.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 20 Januarij 1854, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 15,85.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . - 360,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . - 360,00.

Leeuwarden, den 21 Januarij 1854.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

GENUA, 15 Januarij.

De kerkelijke quaestie is hetgeen thans het meest de aandacht van ons publiek tot zich trekt; zij zal waarschijnlijk het hoofdonderwerp der beraadslagingen in deze wetgevende zitting uitmaken. Eene hervorming in de kerkelijke aangelegenheden, voor zoover zij regtstreeks het staatsbestuur aangaan, is volstrekt noodig. Om een denkbeeld van den staat der zaken te geven kunnen de volgende bijzonderheden dienen. In Piemont zijn 6 aartsbisschoppen, 34 bisschoppen, 312 kanunniken die vruchtgebruik van kerkelijke goederen hebben, 59 collegiale kerken, 741 collegiale kanunniken en 7000 priesters. Deze bezitten goederen ter waarde van omstreeks 350 millioen francs, en trekken daarvan een jaarlijksch inkomen van omstreeks 12,000,000 fr., terwijl hun buitendien jaarlijks uit de schatkist eene som van nagenoeg 1,000,000 fr. aan subsidiën wordt betaald. Terwijl er nu onder de bisschoppen zijn die een jaarlijksch inkomen van 100,000 fr. genieten, leven in de 4247 kerspelen, waarin de Sardinische Staat verdeeld is, 3386 kerspel-geestelijken in groote armoede, niettegenstaande de subsidie uit de schatkist; onder hen zijn er 2540 die uit kerkelijke goederen gemiddeld jaarlijks 478 fr. trekken, welke som, vermeerderd met het gemiddelde bedrag van de subsidie uit de schatkist, een jaarlijksch inkomen uitmaakt van slechts 835 fr.

Verder zijn hier te lande 31 monnikenorden met 347 kloosters, en 23 orden van nonnen met 141 kloosters, dat is te zamen 54 orden met 488 kloosters. Van deze kloosters hebben 318 elk een gemiddeld jaarlijksch inkomen van omstreeks 15,000 fr.; de overige 170 moeten hoofdzakelijk bestaan van het bedelen. Het gezamentlijk vermogen dezer orden, zoover het bekend is, wordt berekend op eene waarde van 119,350,000 fr. en brengt haar naar raming meer dan 4,500,000 fr. in het jaar op. Doch behalve dit bekende vermogen, denkt men, dat de kloosters veel meer bezitten in den vorm van geldswaardig papier betaalbaar aan toonder, en dat zij veel geld belegd hebben op den naam van een of ander hunner leden. Er zijn in het geheel 6000 monniken (waaronder 2500 bedelmonniken) en 2500 nonnen.

De hervormingen, die tot verbetering van dezen staat van zaken door de gematigde meerderheid in den lande verlangd worden, zijn: 1°. de vermindering van het aantal bisdommen; 2°. de afschaffing der bedelende en werkelooze kloosterorden, met behoud alleen der liefdadige orden, zoo als die welke hospitalen bezoeken, zieken verplegen, enz.; 3°. eene aanmerkelijke vermindering van het aantal kanunnikschappen, inzonderheid van die welke verbonden zijn aan de collegiale kerken, die sinds lang niet meer beantwoorden aan de bedoeling der stichters; 4°. de gelijkmaking van het inkomen van alle kanunniken; 5°. de benoeming eener commissie om de eigendomsbewijzen der kerkelijke inkomsten en hare geschiedenis te onderzoeken, met het doel om te geraken tot de inning en uitkeering der kerkelijke inkomsten naar vaste regelen, en 6°. eene meer gelijkmatige verdeeling dier inkomsten.

LONDEN, den 17 Januarij.

Ten bewijze hoe sterk de handel in guano binnen weinige jaren is toegenomen, strekt dat in 1846 in Engeland 24,600 tonnen, in 1853 ruim 64,000 tonnen daarvan verkocht zijn, terwijl thans de vraag den aanvoer ver overtreft.

— De ten jare 1853 uit Portugal uitgevoerde hoeveelheid van portwijn was 55,811 pijpen, van welke 46,834 naar Groot-Brittanje, 2,521 naar Australië en 1,002 naar Canada, de overige naar de andere verschillende Landen der wereld verzonden zijn.

PARIJS, den 19 Januarij.

Men spreekt alhier veel over het tijdstip der bijeenkomst van de twee groote politieke Staats-ligchamen; men acht het mogelijk dat zij niet voor den 1 Maart zullen worden bijeengeroepen, hoofdzakelijk, zegt men, opdat het Engelsche Parlement bepaaldelijk zijne houding in de Oostersche kwestie hebbe kenbaar gemaakt vóór dat de Fransche kamers zich daarmede op hare beurt bezig houden. Doch een en ander is slechts een gerucht.

— De vrees voor het uitbreken van een oorlog neemt dagelijks toe en heeft dezer dagen aanleiding gegeven tot eene zeer belangrijke daling der fondsen. Welligt heeft daartoe ook eenigermate medegewerkt het besluit der Fransche Bank, tot verhooging van den koers van de escompte tot 5 pCt., welk besluit Woensdag reeds in toepassing zou worden gebragt. Men maakt de opmerking, dat sedert den 2 Januarij 1852, den dag, waarop *Lodewijk Napoleon*, na den *coup d'etat* van 2 December 1851, het hoog bestuur heeft aanvaard, met goedkeuring van zijne handelwijze door de meerderheid der bevolking, de Fransche 3 pCt. renten geen zoo lagen koers hebben bereikt, als thans het geval is. Destijds was die rente 70 fr.; thans is dezelve tot 69 fr. 60 gedaald.

Algemeen wordt hier thans verzekerd, dat de bevelhebber der Russische zeemagt te Sebastopol geenszins in die haven is gebleven, maar, aan het hoofd van een eskader, 't welk op niet minder dan 40 bodems van verschillende grootte wordt geschat, werkelijk reeds is uitgezeild. Wat de aan dien bevelhebber gegevene instructien inhouden, schijnt niet bekend te zijn. Het wordt derhalve nog voor onzeker gehouden, of er werkelijk eene ontmoeting zal plaats hebben tusschen de Engelsche en Fransche eskaders en het Russische smaldeel. — Het behoeft wel te naauwernood vermelding, dat deze opgaaf nog allezins nadere bevestiging behoeft.

Onder dagteekening van den 16 Januarij, wordt uit Bucharest gemeld, dat de Russische bevelhebber, vorst *Woronzoff*, zeer ernstig ziek was. Aan den genoemden bevelhebber zou het pensioen zijn toegekend.

Nog wordt bij geruchte verzekerd, dat de Russische gezant, de heer *de Kisseleff*, thans werkelijk deze hoofdstad zal verlaten. Het ontbreekt inmiddels niet aan personen, die dit gerucht voor ongegrond houden en aanvoeren, dat de genoemde staatsman nog zeer onlangs in den foyer van de groote Opera zeer luide heeft verklaard, dat hij er niet aan dacht, om van hier te vertrekken.

's GRAVENHAGE, den 22 Januarij.

Gisteren is alhier overleden de heer *F. J. Mahieu*, ridder der Orde van den Ned. Leeuw, Referendaris bij het departement van justitie, inspecteur der gevangenissen hier te lande; een man, die zich de algemeene achting had weten te verwerven, door de wijze, waarop hij zijne, dikwerf hoogst moeijelijke, taak vervulde. Dat hij daarin eenen ongeloofelijken ijver en naauwgezetheid in pligtsbetrachting aan den dag legde, werd evenzeer door ieder, die in staat was na te gaan, erkend, als dat hij daarbij door kennis van zaken, de dienst wist te regelen, te verbeteren waar dit noodig was. Bovenal echter deed hij zich in zijnen ruimen werkkring kennen als de menschlievende man, die zijne roeping ten behoeve van de gevangenen, zoowel als van de maatschappij geheel verstond. Zijn dood wordt door zijne betrekkingen, maar ook door zijne talrijke vrienden diep betreurd.

AMSTERDAM, den 21 Januarij.

De Duitsche, Engelsche en Fransche bladen voorspellen alle het weigerend antwoord van Keizer *Nicolaas*. Het blijkt echter niet of zij niet verwarren de twee antwoorden, die van Petersburg verwacht worden; namelijk 1°. op de dépêches, die de heer *Reiset*, namens Frankrijk en sir *Hamilton Seymoer*, namens Engeland, houdende mededeeling omtrent het binnenzeilen der vloten in de Zwarte zee, naar Petersburg bragten, en 2° op de jongste, door Turkije reeds aangenomen Weener voorstellen. Na al hetgeen echter reeds bekend is, kan het geene verwondering baren, wanneer de weigering van den Czaar zich bij het congres te doen vertegenwoordigen bekend wordt; tenzij Rusland, zoo als reeds voor lang door enkelen werd beweerd, zonder tusschenkomst van anderen, zelf met Turkije onderhandele.

Wat nu betreft de eerste mededeeling, dat namelijk de vloten in de Zwarte zee zullen verschijnen, verneemt men dat den 16 Jan. een koerier van Petersburg te Weenen is aangekomen, met dépêches, waaruit blijkt dat dit binnenzeilen te Petersburg niet als een *casus belli* maar alleen beschouwd is als een feit, dat waarschijnlijk kan aanleiding geven tot conflicten, en derhalve een oorlogsverklaring kan ten gevolge hebben. In de nota door den koerier medegebragt, wenscht de Russische regering overigens aan te toonen, dat de bezetting der Donau-vorstendommen door de Russen niet is gelijk te stellen met die der Zwarte zee door de vereenigde vloten. De vorstendommen, zoo luidt de nota, zijn bezet geworden omdat inbreuk was gemaakt op de regten van Rusland, terwijl Frankrijk noch Engeland zich te beklagen hebben over eene dergelijke inbreuk van den kant des Russischen bewinds.

Vóór dat de vereenigde eskaders in de Zwarte zee verschenen, werd bepaald dat bijaldien het tot een gemeenschappelijke handeling, hetzij een slag of elke andere demonstratie, mogt komen, het opperbevel over de beide eskaders zal gevoerd worden door admiraal *Hamelin*, bevelhebber van het Fransche smaldeel, als de oudste in rang.

Men schrijft uit Weenen aan de *N. Pr. Z.*: Het is stellig dat de gezanten van Pruisen en Oostenrijk te Konstantinopel aan hunne collegaas van Frankrijk en Engeland geschreven hebben, dat zij het binnenzeilen der vloten in de Zwarte zee ontrieden en zich tegen dezen maatregel verklaarden. De gezanten van beide Duitsche mogendheden hebben deze verklaring door hunne secretarissen van legatie doen overhandigen. De Heer *Baraguaij d'Hilliers* zou ze met veel kalmte ontvangen en gezegd hebben, dat zijne instructiën hem voorschreven de vloten te doen binnenzeilen. Lord *Redcliffe* zou zich zeer heftig tegen den Oostenrijkschen secretaris uitgelaten hebben; de Pruissische secretaris was het eerst verschenen."

Men meldt, dat ook *Schamyl* in Daghestan en verder in de landstreek tusschen de Zwarte en de Kaspische zee aanstalten maakte om de Russen krachtig te bestrijden. Hij had onder anderen een corps goed geoefende scherpschutters, geheel bestaande uit Poolsche deserteurs, in zijne dienst aangenomen, die, naar men zich voorstelde, in het gebergte groote diensten zouden kunnen bewijzen. Ook hadden zich aan *Schamyl* vele bekwame officieren afkomstig van Poolsche regementen in den Kaukasus aangesloten. Genoemd opperhoofd had tevens zijn leger op een meer regelmatigen voet gebragt. Uit alles scheen te blijken, dat de krijg ook daar te lande weldra met veel heftigheid zou worden voortgezet.

De jongste berigten uit Polen en Rusland gewagen van de op grootsche schaal plaats hebbende krijgstoerustingen, welke in het Noordelijk gedeelte van het Rijk in Europa plaats vinden. Uit Petersburg is dezer dagen bevel gezonden om ook de reserve mobiel te maken.

HAVELTE (in Drenthe), den 20 Januarij.

De vele door den vee-arts *Hubenet* onlangs gedane inentingen in de gemeente Havelte en Nijeveen, hebben over het algemeen goede gevolgen gehad. Merkwaardig is het, dat te Nijeveen de longziekte van tijd tot tijd nog al uitbreekt op stallen, waar de inenting *niet* heeft plaats gehad, terwijl de ingeënte stallen tot hiertoe bevrijd blijven. Ook te Veendijk, waar toen slechts op weinige runderen na de geheele veestapel is ingeënt, heeft zich de longziekte juist op een niet in geënte stal vertoond.

FRANEKER, den 21 Januarij.

Niettegenstaande den vorst heeft men hier toch bijna onafgebroken werkzaam kunnen zijn met de afgraving van het zuidwestelijke bolwerk der stad, een werk dat de Regering opzettelijk bespaard had voor den wintertijd, wanneer er voor den arbeider elders niets te verdienen is. Door dezen wijzen maatregel zijn dan ook onderscheidene arbeiders-huisgezinnen in dit barre gedeelte des jaars voor gebrek behoed geworden. Het werk zelf, waardoor dat gedeelte der stad aanmerkelijk wordt verfraaid, vordert met rasse schreden zijne voltooijing, en zal wanneer het voleind en beplant zal zijn, voorzeker geen minder fraai aspect opleveren, als de voor korte jaren volbragte afgraving aan de oostzijde der stad.

HEERENVEEN, den 20 Januarij.

De 16de jaarlijksche algemeene vergadering der *Friesche Maatschappij tot onderlinge Verzekering van Schepen*, alhier gevestigd, is op den 18 dezer gehouden. Met genoegen vernam men uit het verslag der Directie, dat der Maatschappij weder eene aanzienlijke uitbreiding was ten deel gevallen en het ingeschreven kapitaal tot *f* 200,000 was geklommen; terwijl tot dekking der schade, in het afgeloopen jaar vergoed, slechts ⅛ percent behoefde te worden omgeslagen.

LEEUWARDEN, den 23 Januarij.

Bij besluit van 17 dezer, no. 97, heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoem tot Burgerlijke leden en hunne plaatsvervangers in de militieraden in deze Provincie voor de ligting der nationale militie van 1854:

in de militieraad, zitting houdende te Leeuwarden, de heeren mr. *C. F. F. Rinia van Nauta*, lid der Staten en *D. Zeper*, lid van den raad der stad Leeuwarden;

tot hunne plaatsvervangers de heeren mr. *C. S. S.* baron *van Heemstra*, lid der Staten en *E. Bloembergen*, wethouder der stad Leeuwarden;

in den militieraad, zitting houdende te Heerenveen, de heeren mr *M. van Heloma*, lid der Staten en *E. van Driesum Sz.*, lid van den raad van Schoterland;

tot hunne plaatsvervangers de heeren mr. *S. van Teijens*, lid der Staten en *H. Tuijmelaar*, lid van den raad van Schoterland.

— Bij Koninklijk besluit van 18 dezer, zijn o. a. verleend de volgende pensioenen, als aan: *W. Bugner*, zich schrijvende *W. C. Buchner*, ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Jelsum *f* 749; de wed. van Mr. *F. van de Poll*, in leven gouverneur van de provincie Utrecht, vroeger gedelegeerd commissaris van de in- en uitgaande regten *f* 2235; *D. Albarda*, wed. van mr. *A. J. Andreae*, in leven direct. der registratie en domeinen in Friesland *f* 2151.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 16 dezer, goedgevonden aan den gepensioneerden officier van gezondheid der 1ste klasse *R. C. Ploug*, het voortdurend dragen te vergunnen van de activiteits-uniform, die aan zijne vorige betrekking verbonden was.

— De minister van marine acht het noodig de ouders en voogden, die verlangen mogten dat hunne zonen of pupillen in het volgende jaar als adelborst voor de eigenlijke zeedienst op de Kon. academie voor de zee- en landmagt werden toegelaten, voorloopig te herinneren, dat zoodanige jongelingen, welke op 1 Jan. 1854 den vollen ouderdom van 13 jaren hebben bereikt en hun 16de jaar nog niet zijn ingetreden, tot het examen, voor de genoemde betrekking bepaald, zullen kunnen mededingen. Zullende voorts, ter zijner tijd, de gewone jaarlijksche oproeping door de departementen van marine en van oorlog worden aangekondigd.

— De staats-commissie, belast met het opmaken der grondslagen van de regterlijke organisatie, heeft naar men verneemt, haar verslag aan den minister van justitie ingediend. Z. Exc. moet zich thans met het overwegen daarvan besig houden. Zoodra de Tweede Kamer der Staten-Generaal weder zal vergaderd zijn en de leden der commissie zich in de residentie zullen bevinden, za

de minister met de commissie over de door haar voorgestelde grondslagen in overleg treden, ten einde dan de noodige ontwerpen met den meesten spoed in gereedheid te doen brengen.

— Donderdag jl. is aan de hoogeschool te Groningen tot doctor in de godgeleerdheid bevorderd de heer *H. Wijbelingh*, beroepen predikant te Rottevalle, na het publiek verdedigen van eene *Dissertatio Theologica, qua inquiritur quis sit epistolae Jacobi scriptor.*

— Te Groningen circuleert een Adres aan de Tweede der Staten-Generaal, waarin in verband met de duurte der levensmiddelen en het in het buitenland steeds meer en meer ontrekken van akkers aan den verbouw van levensbehoeften en toewijden aan tabak- en suikerteelt, de nadeelen worden aangewezen, voortvloeijende uit het jaarlijksch verbruik van 867,291 mudden koorn door de branders van sterke dranken in Nederland. Adressanten verzoeken aan het slot van het adres dat de vergadering maatregelen berame: 1° om het verbranden van eetwaren in ons land, den invoer van sterke dranken van buitenlands en den verkoop er van bij ons dadelijk zeer te beperken en na eenige jaren geheel te verbieden; 2°. om onze regering uit te noodigen in overleg te treden met de regeringen van andere landen, ten einde eenmaal overal hetzelfde verbod te verkrijgen en voor den aanbouw en de bewaring van levensmiddelen de vereischte zorg te doen dragen.

— Naar men verneemt, zal er bij het IXde landhuishoudkundig congres, een opzettelijk rijk voorziene boekwinkel of boekenkraam van landbouw-, natuur- en staathuishoudkundige boeken, kaarten ens., van wege het congres aanwezig zijn.

— Op de uitgeschreven prijsvraag wegens het ontwerp van een kanaal door het smalste van Holland, zijn bij het Koninkl. instituut van ingenieurs vóór den 1 Januarij jl. ingekomen tien antwoorden, waarvan acht nameloos en de twee overige respectivelijk in het Nederduitsch van den hoofd-ingenieur van den waterstaat *A. Greve*, en in het Fransch van den hoofd-ingenieur der bruggen en wegen *P. P. Bonniceau*, te Saint Lô.

— Bij den boekh. *T. Telenga*, te Franeker is, volgens advertentie, dezer dagen uitgegeven de negende jaargang van »de Byekoer, Frysk Jierboekje 1854. Dit jaarboekje, mogt om zijnen inhoud in het Friesch, steeds vele lezers vinden en is dientengevolge algemeen bekend. De nu verschenen jaargang die onderscheidene bijdragen, in proza en poezij bevat, zal dan ook de noodige belangstelling niet ontbreken. Immers zij die bij afwisseling of van een ernstige of van een boertige lectuur houden, waarvoor de Friesche taal zoo geschikt is om hare eigenaardige uitdrukkingen, die men geheel niet of zeer moeijelijk in eene andere taal overgebragt, kan teruggeven, zullen ook nu weder gelegenheid vinden om dezen hunnen wensch te bevredigen.

— Aangaande den stand der rivieren wordt het volgende medegedeeld:

Te Keulen stond de Rhijn Vrijdag morgen ten 8 ure 4 voet 8½ duim en was dus slechts 2½ duim sedert den vorigen dag gedaald. Aldaar vertoonde zich geen ijs, doch Woensdag zeer veel te Coblenz. Boven St. Goar werd geene verandering bespeurd.

Op de Nederlandsche rivieren blijft het water vallende. Te Millingen was het Vrijdag morgen ten 5 ure 40 duim, te Hulhuizen ten 6 ure 36 duim, te Arnhem ten 8 ure 24 duim en te Westervoort 25 duim gevallen.

Te Arnhem en te Westervoort wordt het ijs nog te voet gepasseerd. Het Pannerdensche kanaal is thans open van den mond tot Peppelgraaf.

De Waal was Donderdag eenigzins in beweging, doch zat Vrijdag morgen weder vast, even als de Merwede en de Killen. Te Gorinchem teekende de peilschaal 3.22 el O. N. P. Voor die stad is een open vak, ten gevolge der verschuiving van het ijs, die Donderdag namiddag plaats vond.

De Maas was Donderdag in beweging tot bij Sleeuwijk. Te Megen, Oijen en Alem zijn open vakken. Het kanaal van *St. Andries* is weder met ijs bezet, dat vermoedelijk van de Maas daarin gedreven is. Bij Heusden, Wijk en Veen was het Donderdag drijvend.

Het ijs neemt, ten gevolge van den telkens afgebroken dooi, zoo weinig in sterkte af, dat Donderdag de passage aan het veer te Sleeuwijk nog met schietschouwen plaats had. In het ijs voor Dordrecht vallen intusschen gedurig dooigaten.

Donderdag is het ijs op den IJssel te Wijhe losgegaan en doorgedreven. Zoo ook aan het Katerveer. Het heeft zich echter meer benedenwaarts weder gezet.

— Een treffend voorbeeld van milddadigheid leverde de onlangs te Parijs overleden heer *Gaston de Montmorency*. De rente van zijn vermogen bedroeg, naar gemeld wordt, 's jaarlijks *f* 100,000, waarvan hij omstreeks drie- à vier duizend guldens verteerde, terwijl het overige door hem ten behoeve der armen werd aangewend.

— Het *Staatsblad* no. 1 bevat een Koninklijk besluit van den 5 dezer, houdende onder anderen goedkeuring van het reglement voor de dienst van den Rijkstelegraaf.

— De *Staats-courant* deelt de volgende opgave mede van de opbrengst der middelen (*hoofdsom en opcenten*) over de twaalf maanden van 1853:

a. Directe belastingen: Grondbel. *f* 10,187,622.28½. Personeel *f* 6,441,730 13, Patenten *f* 2 512,961.45½. Regt op de mijnen *f* 34,39, Totaal *f* 19,142 348.26, tegen *f* 19,295 975 35 in 1852.

b. In- en Uitgaande Regten en *Scheepvaartregten:* Regten op de in- en uitvoer *f* 3.597 714 05, Tonnegeld van de zeeschepen *f* 484.364 99, Scheepvaartregten *f* 520,242.45, Vuur-, ton- en Bakengelden *f* 224,352.65½, Formaatzegel *f* 10,084,78, Totaal *f* 4,836 758 92½ tegen *f* 5,142,716.09½ in 1852.

c. Accijnsen: Suiker *f* 1,229,410 65½, Wijn *f* 1,191,033.82, Binnenlandsch gedistilleerd *f* 3,926,306.38, Buitenlandsch gedistilleerd *f* 284,668.08, Geslagt *f* 1,490 387.72, Zout *f* 2,161,244,32, Zeep *f* 1,150,142.86, Bieren en azijnen *f* 438,700 67½, Steenkolen, *f* 1,023,498 66½, Turf *f* 1,408,329.37, Gemaal *f* 4,339,197.55½, 10% Collectief zegel *f* 1,863,366.77, Vervoerbilj. *f* 85,761.30½, Totaal *f* 20.592,048.17½ tegen *f* 20,123,242.76½ in 1852

d. Waarborg en belasting der gouden en zilveren werken: Bel. *f* 182,910.99½, Essaailoon *f* 29.495 48½, Totaal *f* 212,406.48 tegen *f* 168,867.88½ in 1852.

e. Indirecte belastingen: Zegelr. *f* 1,758,781.63, Registratieregt *f* 4,901,276 05½ Griffieregten *f* 39 409.88, Hypotheekregten *f* 414,103.96, Successier. *f* 3,306,260.60, Totaal *f* 10,419 782.12½ tegen *f* 9,601,473.33½ in 1852.

f. Opbrengst der posterijen: f 1,440.810 94, tegen *f* 1,382,610 30½ in 1852.

g. Opbrengst der Staatsloterij: f 413,866.50, tegen *f* 414,686.50 in 1852.

Totaal *f* 57,058,021.40½ tegen *f* 56,129,572.23½ in 1852.

— De *Nieuwe Drentsche Courant* meldt, dat den 16 Januarij jl. op het alombekende Ellertsveld tegen het veen van Noordsleen en Odoorn de grondslag is gelegd voor een nieuw dorp, waaraan de naam van *Schoonoord* zal gegeven worden. Reeds hebben zich eene menigte bewoners en onder deze reeds een bakker en een kruidenier, aangeboden. Van hier zal het geprojecteerde Drentsche Veen- en Middenkanaal uitgaan.

Landgenooten!

De Commissie tot verzorging van hulpbehoevenden op Schokland, had hartelijk gewenscht, geene nieuwe offers van uwe liefdadigheid voor onze armen te moeten vragen, maar waar men zijnen natuurgenoot *zoo bitter* ziet lijden, gebiedt pligt om zoo veel te doen als in haar vermogen is tot verzachting der ellende van 300 ongelukkigen alhier. — Hoewel er veel gedaan is, om de armoede op Schokland voor te komen, en ook de HH. *Salomonson* Fabriekanten te Almelo, aan een zestigtal van onze vlijtige opgezetenen steeds werk verschaffen, is hier echter door herhaalde mislukte vischvangst en bovendien de vroeg ingevallen vorst nog zulk een groot getal behoeftigen, die, in den strikten zin des woords, niets meer hebben en alleen door Uwe milddadigheid kunnen gered worden. De giften, in het vorige jaar door ons ingezameld, zijn geheel uitgegeven. Om in de dringenste behoefte te voorzien heeft het Provinciaal Bestuur eene subsidie van *f* 100 toegestaan, doch hoe dankbaar dit is ontvangen, is het echter niet in het allerminste toereikende, bij dezen algemeenen nood. Van elke gift zal door ons melding gemaakt worden; en van den uitgaaf aan het Provinciaal Gouvernement rekening worden gedaan.

De Commissie voornoemd,

Schokland,
den 11 Januarij 1854.

G. J. GILLOT, *Burgemeester.*
J. G. BRUNS, *Pastoor.*
M. A. FRANK, *Plaatsel. Geneesk.*
A. LEGEBEKE, *Schoolonderwijzer.*

Ten Kantore dezer Courant zullen de giften die men ten boven bedoelden einde zoude willen schenken, gaarne ter overmaking aan de Commissie worden in ontvang genomen.

Ondergeteekenden hebben 't genoegen te berigten, dat bij hen, ingevolge [illegible] vertentie van Dingsdagen 10 en 17 Jan., ten behoeve van het in dezelve [illegible] kend diep ongelukkig gezin, tot 18 Jan. zijn ontvangen navolgende giften:

Te Rijperkerk en Hardegarijp verzameld *f* 68, van N. N. p. m. Leeuw. Coup. *f* 2.97, van N. N. p. m. Leeuw. coup. *f* 2.97, van v. E. p. m. Leeuw. Coup. *f* 12.37½, van M. Dl. B. m. b. *f* 10, van N. N. te Dn. Assign. *f* 5, van A. S. p. m Leeuw. Coup. *f* 2.97, van A. M. B. te Leeuw. Coup *f* 2.47½, van H. L. *f* 2, van den Hr. IJ. te L. *f* 5, van L. door de R. *f* 2, door bemiddeling van den Hr. *A. van Assen* *f* 40, van N. N. *f* 15, van Geneesh. F. te M. *f* [illegible], van Ds. B. te O. *f* 5, van N N. *f* 10, van N. N. *f* 10, door dr. *Born* te Bergum, van eene Verg. van Fr. Geneesk. te Leeuw. *f* 26.50, van N. N. te B. *f* 10 van B. te H p. m. Heerenveen *f* 10, van P. M. p. m. Bolsward m. b. *f* 10, van een collega *f* 2.97, van Q N. p. m. Harlingen m. b. *f* 10, van Ds. J. te Z. *f* 5, van den Hr. B. te D. *f* 3.

Ten Kantore der Leeuwarder Courant: van N. N. *f* 5, van N. N. *f* 3, van W. *f* 2.50.

Getroffen door deze verblijdende uitkomst, brengen Ondergeteekenden, mitsgaders het door de uitstorting van zooveel liefde diep geroerd gezin, den edelmoedige gevers den warmsten dank toe, terwijl, vooral ook met het oog op de onzekere toekomst der hulpbehoevenden, gaarne verder offers der liefde zullen blijven ontvangen worden.

Rijperkerk,
den 18 Januarij 1854.

H W. HASELHOFF, *Pred.*
J. J. E. KÄHREL, *Genees-, Heel- en Vroedm. te Hardegarijp.*

222ste STAATS-LOTERIJ.

Derde klasse.

1ste Trekk.		No. 18790, een prijs van *f* 2500. Nos. 1703, 11390, 15497 en 7763, ieder een prijs van *f* 1000.
2de	»	Nos. 9794, 17932 en *f* 16696, ieder een prijs van *f* 1000. No. 7837 een prijs van *f* 1250 No 13563, een prijs van *f* 25,000.
3de	»	Nos. 9890, 18212 en 10194, ieder een prijs van *f* 1000 No. 17552, een prijs van *f* 5000. No. 6974, een prijs van *f* 1250.
4de	»	Geene

FRIESCH GENOOTSCHAP
Voor Geschied-, Oudheid- en Taalkunde.

VERGADERING op Donderdag den 26 Januarij, des avonds te *zeven* uren.

SCHOUWBURG.

Heden DINGSDAG den 24 Januarij: MONTONIE OF HET KASTEEL VAN UDOLFO. Na hetzelve: KLAVEREN VROUW. — *Aanvang 6 uur.*

ROZENVELDT, *Directeur.*

Op heden den drie en twintigsten Januarij 1800 vier en vijftig heb ik REITZE BLOEMBERGEN SANTEE, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, wonende aldaar in letter G, no. 7,

Ten verzoeke van FEMKA JOHANNA FEENSTRA, zonder beroep vroeger te Blijham thans wonende te Appingadam, Echtgenoote van FEDDE BENEDICTUS VAN DER FEEN hierna te noemen, aan wie bij beschikking van den Edel Achtbaren Heer President der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den zesden September 1800 drie en vijftig, behoorlijk geregistreerd, verlof is verleend om eene eisch tot echtscheiding tegen haren man in te stellen, domicilie kiezende ten Kantore van Mr. Æ. M DE SWART, Procureur te Leeuwarden, die alszoodanig in dezen voor haar occupeert,

BETEEKEND

aan FEDDE BENEDICTUS VAN DER FEEN, vroeger Commies der Stedelijke Belastingen te Leeuwarden doch thans zonder bekende woonplaats,

Een vonnis gewezen door de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden den twee en twintigsten November jongstleden tusschen de insinuante als eischersche en den geïnsinueerden als gedaagde, behoorlijk geregistreerd, waarbij de insinuante is gelast te bewijzen de daadzaken en omstandigheden, waarop hare eisch tot echtscheiding tegen den geïnsinueerden ingesteld is gegrond, zijnde tot het leveren van dat bewijs bepaald de teregtzitting van gemelde Regtbank welke met gesloten deuren zal worden gehouden op Maandag den dertigsten Januarij achttien honderd drie en vijftig des voormiddags ten tien ure.

Voorts heb ik Deurwaarder ten verzoeke, met domicilie en procureurstelling als voren de geïnsinueerde aangezegd dat mijne requirante tot levering van het aan haar opgelegde bewijs voornemens is als getuigen te doen hooren: *Dina Hopman* arbeidster, *Pieter Haaksma* timmerman, de heer *Johannes Schaap Spoelstra* commies-controleur van de plaatselijke belastingen en *Jan Berkenbijl* verhuurder van rijtuigen, allen wonende te Leeuwarden; — en over te leggen eene missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien in dato den achtsten October 1800 vijftig, behoorlijk voor zegel geviseerd en waarop staat: Geregistreerd te Leeuwarden zonder renvooi den twintigsten Januarij achttien honderd vier en vijftig, deel acht folio honderd een recto vak zeven. Ontvangen Tachtig cents regt met 38 opcenten een gulden tien een tweede cent.

De Ontvanger (*geteekend*) BENTEIJN.

Eindelijk heb ik den geïnsinueerde opgeroepen om bij het leveren van voren bedoeld bewijs op gemelde plaats, dag en uur tegenwoordig te zijn, zullende ook bij zijn afwezen worden geprocedeerd ingevolge de wet.

Afschrift dezes is door mij Deurwaarder aangeplakt aan de Hoofddeur van de Gehoorzaal der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden en is een tweede afschrift, alsmede van het bij deze beteekende vonnis en van de boven aangehaalde missive van Zijne Excellente den Minister van Koloniën door mij overgegeven aan den Edel Achtbaren Heer Officier bij gezegde regtbank, exploit doende aan Zijn Edel Achtbares Parket, en sprekende aldaar met Zijn Edel Achtbare in persoon, welke mijn origineel exploit, hetwelk mede in de Leeuwarder Courant zal worden geplaatst, met gezien heeft geteekend.

Bet. & aanz. . *f* 1.50.
schr. . . . . - 0.90.
aanpl. en visa - 0.60.
bev. courant . - 0.30.
regs. . . . . - 1.10.
f 4.40.

Kosten zijn vier Gulden veertig een tweede Cent.
R. BLOEMBERGEN SANTEE.

Gezien bij mij officier van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden.
HERMAN ALBARDA, *Subst.*

*** Mijne geliefde Echtgenoote A. STINSTRA, beviel heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.

Amsterdam, 17 Januarij 1854. P. DE CLERCQ GIJSB. ZN.

*** Heden schonk d'Algoede ons een DOCHTERTJE.

Wijnjeterp,
den 19 Januarij 1854.
L. VAN ESSEN.
ANTJE ANDRINGA.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON F. J. POSTHUMUS Echtgenoot van

Harlingen, den 21 Januarij 1854. R. F. DE VRIES.

*** Bevallen van eene DOCHTER, J. F. SCHOONLINGEN, Echtgenoote van

Akkrum, den 21 Januarij 1854. A. A. KAT.

*** Bevallen van een ZOON M. A. DETERMEIJER, Echtgenoote van

Bolsward, 21 Januarij 1854. JULIUS STOCKMANN.

LEEUWARDEN, den 12 Januarij 1854. Heden overleed na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 61 jaren, Vrouwe DIEUKE ALBARDA, Weduwe van wijlen den WelEdel Gestrengen Heer Mr. ARNOLDUS JOHANNES ANDREÆ, betreurd door hare nagelatene Betrekkingen.

*** Nog treurende over een treffend vroeger verlies van driegroote Dochters, behaagde het der Voorzienigheid heden morgen 7 ure van mijne zijde weg te nemen, en dit tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen, mijn waarde Echtgenoot WILLEM JOHANNES SWART; hij bereikte den ouderdom van 70 jaren, waarvan ik bijna 50 met hem in een gelukkigen echt heb mogen doorbrengen. Zwaar valt mij in dezen mijnen oudendag en mijne drie nog overige Kinderen en Behuwdkinderen dezen slag, zielsbedroevend staren wij allen den dierbaren ontslapene na, doch zijne stille deugden, zoowel in leven als in sterven, doet mij met Christelijke onderwerping in Gods altijd wijzen wil berusten en hopen dat hij naar betere gewesten is overgegaan en thans rust.

Tjummarum,
den 14 Januarij 1854.
TIETJE A. KALSBEEK,
Wed. W. J. SWART.

*** Het behaagde den [illegible] God heden [illegible] van mijne zijde weg te nemen mijne hartelijk geliefde Echtgenoote [illegible] de JONGH, in den nog jeugdigen leeftijd van 24½ jaar, mij nalatende een dierbaar pand nog te jong om haar verlies te beseffen.
Ruim anderhalf jaar mogt ik met haar in den gelukkigsten echt verbonden zijn.

Leeuwarden,
den 16 Januarij 1854.

G. de LOOZE,
Horologiemaker.

FRANEKER, den 16 Januarij 1854. Heden hebben wij het treurig berigt ontvangen dat onze geliefde oudste Zoon FRANS RUDOLF, Onderofficier bij het Indisch Leger, op den 28 September jl. te Weltevreden bij Batavia aan de gevolgen eener hevige ziekte in den bloeijenden leeftijd van ruim 24 jaren is overleden.

F. H. BURGHGRAEF.
H. M. BURGHGRAEF — Nauta.

*** In den ouderdom van 39 jaren 8 maanden en 1 dag ontsliep heden na eene ongesteldheid van bijkans vier maanden, mijne onvergetelijke Gade JANKE AUKES SCHOUSTRA. Hare stille deugd en Christelijke wandel die haar zeker zullen volgen tot aan gene zijde des grafs, doen mij en hare verdere betrekkingen met vertrouwen haar lot te gemoet zien. Ik verlies in haar eene getrouwe Echtgenoot en mijne drie nog jonge Kinderen eene teedere en zorgdragende Moeder.

Birstum onder Nes, den 18 Januarij 1854. TIETZE H. SPEERSTRA.

*** Heden overleed ons eenigst geliefd Zoontje KLAAS, in den ouderdom van drie jaren en negen maanden.

Harlingen,
den 18 Januarij 1854.

N. IJSENBEEK.
N. IJSENBEEK — Hoekstra.

*** Ons geliefd jongste Dochtertje TRIJNTJE, oud ruim 22 weken, werd ons door den dood ontrukt.

Wons,
den 21 Januarij 1854.

G. KUIJPERS, *Onderw. der jeugd*,
A. KUIJPERS, geb. v. d. Veen.

*** Heden overleed in het St. Anthonie Gasthuis alhier, ANTJE TJEERDS STIENSTRA, Weduwe Rienk Johannes Hoekstra, in den hoogen ouderdom van ruim 86 jaar.

Leeuwarden, 22 Januarij 1854. S. W. de BOER.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 17 tot en met den 23 Januarij 1854 aangegeven: 10 Geboren, 18 Overleden.

Opgave van den Prijs en Aanvoer van *BOTER*, den 20 Januarij 1854 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJS: *f* 43.

AANVOER:
508/4, 182 8 en 58/16 vaten.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 21 Januarij 1854.

Nederland.					
Werk. Schuld	2½ pCt	59½	60	59⅞
Dito dito....	3 »	71⅜	71¾	71¾
Dito dito ...	4 »	89½	89⅞	89¾
Amort.-Synd.	3½ »			
Handel-Maats.	4½ »	120½		
Frankrijk.				
Obligatien....	3 pCt.	63		
Rusland.				
Ob. bij H. 1798/1816	5 pCt	101	101⅛	101½
dito dito 1828/1829	5 »	100¼	100⅜	100⅜
Dito bij dito..	4 »	85		
Geldl. te Londen	4½ »	89	89¼	89¼

Spanje.				
Obligatien.....	1 pCt.	19 3/16	19½	19½
»	3 »			
» Binnenl. à 6/m	3 »	37⅛	37⅜	37⅜
Coupons Bewijzen.....		4¼	4⅜	4⅜
Portugal.				
Te Londen....	3 pCt.	34½	34⅛	34⅛
» Uitg.				
Oostenrijk.				
Metaliek.......	5 pCt	66½	67⅝	
» 1852...	»			
» (nieuwe)	2½ »	34¾	35 3/16	
» »1851/52	»	34⅝	35 3/16	
» » Amst.	5 »	84¼	85	85

Amerik. Bank-act. 3¾; Denem. 5 pCt. 99¼; Mexik. 22⅛, 7/16, 7/16; dito onbep. 22 5/16, 7/16, 7/16; Peru 4½ pCt. 62¾, 63, 63; Gren. 2½ pCt. 17¾, 18; Dito Uitg. 6 11/16, ⅝; Venez. 3¾ pCt. 27.

Ten gevolge van voortgezette verkoopen, welke voornamelijk bij het openen der markt geëffectueerd werden, heeft de daling heden verdere vorderingen gemaakt. De verlaagde koersen lokten zoo wel in Holl. als in vreemde effecten eenige koopers uit, waardoor de prijzen over het algemeen iets vaster blijven.

Zondag den 22 Januarij.

Integralen 59¾, 11/16, ⅝, 60, ⅛, 59; Aand. Handelm. 119; Spaansche 1 pCts. 19¼, 5/16, 1/16, 19; Binn. 3 pCts. 37¼, ⅛, 37, 36¾, ⅝; Bewijzen Coup. 4¼, ⅜; Portug. 3 pCts. 34¼, ⅜, ¼, 7/16, 34, 33¾; Russ. 4½ pCts. 88¾; Metaliek 5 pCts. 66⅛, ¾, ½, 65¾; Dito Nieuwe 84; Dito 2½ pCts. 34⅜; Fransche Oblig. 3 pCts. 62, Mexik. Onbep. 22¼, 22, 21⅞.

Bij eenige affaire in Oostenrijksche, Spaansche en Portug. was heden de stemming zeer flaauw.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WIJMBRITSERADEEL convoceren de Onderhoudpligtigen van den *ScharnegoutumerBrug* of zoogenaamde *Hooge-Zijl*, ten huize van den Onderwijzer *R. Reitsma*, te Scharnegoutum, op Zaturdag den 28 Januarij 1854, des voormiddags elf uur, ten einde:

1. De Rekening en Verantwoording van Gecommitteerden over genoemde Brug op te nemen en na welbevinding te sluiten.
2. Een vaste Gecommitteerde te benoemen over dit voorwerp van onderhoud, in plaats *E. J. Romkes*, overleden.

Sneek,
den 21 Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
M. BAKKER.
De Secretaris.
S. WIJBENGA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van WESTSTELLINGWERF convoceren bij deze ten verzoeke van Heeren Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van de dorpen *Peperga* en *Blesdijke*, op Dingsdag den 31 Januarij 1854, voormiddags 10 uur, ten huize van *Jan ten Berge*, aan de Blesse, ten einde:

1°. Kerkvoogden te benoemen.
2°. De Kerkvoogdij-Rekeningen op te nemen, en
3°. Te beraadslagen en te besluiten over de inrigting van een geschikt locaal tot het houden der Cathegisatiën.

Wolvega,
Januarij 1854.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
J SICKENGA, *L. B.*
METZLAR, *Secretaris.*

Nederlandsche Rentenverzekerings-Maatschappij,
TE *AMSTERDAM*.

Den 25 April 1854 sluit het derde Societeitsjaar; aanvraag om DEELNEMING of INLICHTING, met *franco* brieven, bij den te Rauwerd gevestigden Agent voor Friesland.

A. L. van der NIEPOORT.

Verkoop van een Beurtschip en Veer.

De Notarissen JORRITSMA en HAAGSMA te Sneek, zullen publiek veilen en verkoopen:

Een in besten staat zijnde en uitmuntend onderhouden overdekt gewegerd VEERSCHIP, genaamd *de Vrouw IJttje*, gemeten op 18 ton, met Zeil, Treil en deszelfs volledigen Inventaris met het regt van Veer, varende van Sneek op de Joure en Heerenveen et vice versa, zoodanig hetzelve nog in gebruik is bij den eigenaar *F. S. Sijbrandy*.

Betaling en aanvaarding 8 dagen na de finale toewijzing.

Wie gading maakt kome Woensdag den 25 Januarij a. s. ten huize van *T. Sevensma* te Sneek bij de beschrijving en Donderdag den 2 Februarij a. v. ten Herberge van *G. de Ruiter* aldaar bij de finale toewijzing, telkens des avonds om 7 ure, [illegible] op alsdan voor te lezen Conditien.

*[illegible] *tot eerstgenoemden dag UIT DE HAND TE KOOP.*

De [illegible] HAAGSMA te Sneek, zal, op Woensdag den 1 Februarij 1854, [illegible] bij *E. de Jager* te Sneek, finaal verkoopen:

1. [illegible] HUIZINGE met ERF en TUIN, WASCHHOK en [illegible] Leeuwenburg te Sneek, door den Heer *P. van Os* als eigenaar [illegible] bewoond, staande op *f* 3334.
2. [illegible] SCHOOLGEBOUW, achter perceel 1, met ERF en STEEG, [illegible]

[illegible]
te Hoornsterzwaag.

De Notaris TADEMA te Oosterwolde, zal, op Donderdag den 26 Januarij 1854, des namidd. te 4 uur, in de Herberg van de Wedowe *Schurer* te Makkinga, bij strijk- en verhooggelden, provisioneel verkoopen:

Ruim acht bunder uitmuntend vruchtbare HOOILANDEN, verdeeld in vier perceelen, liggende in de 3, 4 en 5 stelle te Hoornsterzwaag, behoorende aan de Erven *Tjalling Fr. Landmeter* te Appelscha, hebbende het Grasgewas bij de maadverhuring in 1853 te zamen *f* 160 opgebragt.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten, zal, op authorisatie verkoopen:

Eene ruime WINKEL-HUIZINGE en ERF, staande in de Dubbele Straat te Z. Dragten, vroeger bij *Sijke Meines*, Wed. *H. L. v. d. Schoor* in gebruik.

De veiling is Donderdag den 26 Januarij 1854, 's avonds 7 uur, in *het Graauw Paard* te Dragten.

De Notaris E. J. ATTEMA te Dragten, zal voor den tijd van 3 jaren, verhuren:

Eene HUIZINGE en SCHUUR aan den Slingeweg, benevens 2 stukken BOUW- en 4 kampen WEIDLAND daarachter, en 4 stukken WEIDLAND, tusschen den Hooge en Slingeweg te Z. Dragten, zamen groot 10 bunder 74 roede. — In perceelen bij Billetten omschreven.

De verhuring is Donderdag 2 Februarij 1854, 's avonds 7 uur, bij de Wed. *ten Brinke*, te Dragten.

VERKOOPING VAN EENE ZATHE onder *GROUW*. — De Notaris P. BOLTJES te Grouw, zal op Zaturdag den 28 Januarij 1854, des namiddags ten 2 uur, ten huize van de Wed. *Westra*, Kasteleinsche te Warrega, publiek, onder uitloving van verhooggeld, finaal verkoopen: Eene vruchtbare ZATHE en LANDEN, onder Grouw, *Tiemersma* genaamd, te zamen groot 24 bunder 93 roede 40 el, zijnde provisioneel geboden op perceel 1 *f* 1402. 2. *f* 873. 3. *f* 1200. 4. *f* 2788.50. 5. *f* 1536 6. *f* 769. 7. *f* 846. 8. *f* 565. 9. *f* 1024.25. 10. *f* 1535. 11. *f* 2497.11½. Zamen *f* 15,035.86½. Perceel 12 *f* 720. 13. *f* 1580.25.

Alles breeder bij Verkoopboekjes omschreven, welke met inlichting der verkoopsvoorwaarden zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

VERKOOPING.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te *Leek*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven wijlen den Heer Dr. PETRUS GASIGNET, publiek te verkoopen:

Op Maandag den 30 Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten huize van den Kastelein *J. Heerdt* te Leek:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 2, TUIN-HUIS en ruimen TUIN, staande en gelegen te Leek, bewoond door *T. H. Poppema* en *Vr.*, doende jaarlijk tot grondpacht *f* 6, en

Op Dingsdag den 31 Januarij 1854, des avonds te 6 uur, ten huize van *B. ten Have*, aan de Groote Markt, te Groningen:

I. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, *MILLINGA HEERT* genaamd, groot 25 bunder 29 roede 90 el, bij *J. L. Zuiderweg* en *Vr.* onder vaste Beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 100.
II. Den EIGENDOM eener *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, groot 11 bunder 64 roede 30 el, bij *H. S. Sikkema* en Cons. onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 40, 1 bindel Vlas, 2 jonge Hanen en het voeren van een Hond.
III. Den EIGENDOM eener *Behuisde Boerenplaats*, te Midwolde, groot 9 bunder 73 roede 60 el, bij *B. J. Beukema* en *Vr.* onder vaste beklemming in gebruik, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 29.15.
IV. Den EIGENDOM van 39 roede 80 el *Behuisden Grond*, te Midwolde, *KLEIN-AUWEMA*, doch in de wandeling *DE PASOP* genaamd, bij de Wed. *S. J. Bousema* in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 8
V. Den EIGENDOM van 3 bunder 38 roede 10 el *Land*, gelegen bij *KLEIN-AUWEMA*, onder Midwolde, onder vaste beklemming in gebruik bij de Wed. *S. J. Bousema*, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 11.
VI. Den EIGENDOM van 1 bunder 89 roede 20 el *Land*, gelegen in de Ooster-Hogema, onder Lettelbert, onder vaste beklemming in gebruik bij *W. W. Sikkema* en *Vr.*, voor eene jaarlijks op Midw. verschijnende huur van *f* 5.
VII. Den EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te Midwolde, *DE LINDE* genaamd, bij *J. G. Hoeksema* en *Vr.* in gebruik, voor eene jaarlijks op Mei verschijnende grondpacht van *f* 3

De voorwaarden van Veiling zullen met de Blijken van Eigendom op den dag en ten huize van Verkoop ter inzage voorhanden zijn.

Op stam staande en gevelde Boomen, en Afbraak.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 25 Januarij 1854, des voormiddags 10 uur, op de Hieming van *Joute van der Werf* op het Hoogterp bij Leeuwarden verkoopen: 17 op stam staande IJPEREN BOOMEN waaronder zware: en ten 11 ure op de Buitenplaats *Eeburg* te Lekkum, ongeveer 130 gevelde POPULIEREN en WILLIGEN STAMMEN, zeer geschikt tot vervoer aan het water gelegen, en daarna eene partij HOUT-AFBRAAK gelegen op de Huisstede vroeger in gebruik bij *J. B. Bouma* en op de Hieming bij *G. P. Doting*; beide in de onmiddellijke nabijheid van gemelde Buitenplaats; en op het Tigchelwerk aldaar nog eenige POPULIEREN en KERSEN-STAMMEN.

Verkoop van een Hektjalkschip.

De Deurwaarder K. W. WIERDA te Heerenveen, zal, op Zaturdag den 28 Januarij 1854, 's avonds te 7 uren, ten huize van *Willem Raadsveld*, Kastelein aldaar, finaal verkoopen:

Een HEKTJALKSCHIP, genaamd de *Drie Gebroeders*, groot 58 ton, met Zeil en Treil c. a., zoo als hetzelve laatst is bevaren door wijlen *Douwe Feitzes Voordewind*, liggende thans aan de Scheepstimmerwerf van *B. R. Spoelstra* te Nijehaske; waarop geboden is de geringe som van *f* 350.

Het voornemen bestaande om eerstdaags af te breken de *merkwaardige* OUDE KERK te TERKAPLE, zoo is daardoor *UIT DE HAND TE KOOP*, hetzij geheel of gedeeltelijk: Het VERWULFT of de BESCHILDERDE ZOLDERING in die Kerk, bevattende *achttien* Voorstellingen of Tafereelen uit het Oude en Nieuwe Verbond, zeer belangrijk voor Liefhebbers van *Oudheden*, en uitvoerig beschreven in het Tijdschrift »de Vrije Fries" van 1841, 2de deel 2de stuk.

Gegadigden vervoegen zich *uiterlijk* vóór den 6 Februarij 1854 bij den Adm. Kerkvoogd I. H. HILVERDA te Terkaple.

Besteding bij geslotene briefjes

van eene geheele NIEUWE STELPHUIZINGE te Tienega bij de stad Sneek, met levering van de daartoe benoodigde Materialen.; waarvan Bestek en Teekening ter inzage liggen te Sneek, in de Stads Herberg bij SEVENSMA. De briefjes in te leveren bij voornoemden SEVENSMA *franco* voor of op Dingsdag den 31 Januarij 1854, voor 's namiddags 2 uur, terwijl des Maandags voor dien dag van des morgens 9 tot 12 uur aanwijzing op de plaats van het werk zal worden gedaan.

OP DEN 12 MEI 1854 TE HUUR:

Een fraai INTREK, op het fraaist gedeelte dezer stad, bestaande uit twee behangen Kamers, met een Keukentje, grooten Zolder en van vele gerijfelijkheden voorzien. Nader onderrigt bij A. van ZUIJLEN, bij de voormalige Vrouwenpoort, en bij F. MEIJER, Mr. Timmerman, naast de Societeit *Amicita*, alhier.

Uit de hand te koop of te huur:

Eene zeer beklante en hechte HUIZINGE en SMEDERIJ met derzelver *STEDE* en *GROND* cum annexis, staande en gelegen te Terhorne, bij den eigenaar *G. S. Ruiter* in gebruik.

Den 12 Mei 1854 of bij overeenkomst vroeger te aanvaarden.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum.

Uit de hand te koop of te huur:

Eene LOOIJERIJ cum annex, groot 18 Kuipen, gelegen aan het vaarwater de Ee te Woudsend. Nadere informatien in persoon of met *franco* brieven te bekomen bij den Heer A. A. BROUWER aldaar.

TE KOOP [illegible] p. m. 130 [illegible] of MAC-ADAM. — Adres [illegible] TROMP te Woudsend. Brieven *franco*.

Uit de hand te koop:

Een HUIS, staande en gelegen in de Sacramentstraat alhier, gekwoteerd met de letters L K, waarin sints jaren eene Kuiperij is uitgeoefend. Te bevragen bij STEFFENS op den Ewal te Leeuwarden.

De Ondergeteekende recommandeert zich door dezen in het leveren van AREND- en ONDERGRONDS-PLOEGEN, van welke in het vorige jaar door hem en de Smeden van Sexbierum bijna vijftig zijn vervaardigd en afgeleverd. — Ook kunnen twee WAGENMAKERSKNECHTEN, liefst eenigzins met Boerenwerk bekend, op e. k. Mei werk bij hem bekomen.

ANNE J. BROUWER, *Wagenmaker te Sexbierum.*

VOORLOOPIG BERIGT.

De Ondergeteekende berigt aan het geëerde Publiek dat hij in den loop van Februarij e. k. de KLEERMAKERIJ voor eigen rekening gedenkt uit te oefenen.

Sneek, den 20 Januarij 1854. A. STUVEL.

De Hoofd-, Slijm- en Maagpillen

van Profr. *Hoffmann*, sedert vele jaren beroemd als slijmafvoerend, maag- en hoofdversterkende Pillen, zijn steeds à *f* 1 bij den Ondergeteekende voorhanden; alsmede de zeer gunstig bekende

Kinder Tandkoralen,

van denzelfden Professor, het snoer à 75 Cs. en

De Zenuw versterkende Droppen

van Dr. *Heeringa*; hooggeschat om hunne doordringende, weldadige en veelvermogende uitwerking, à *f* 1.50; als ook

Het Ammoniakaal Vlugsmeer,

voor alle uitwendige, niet opene, gebreken; van een bijzonder uitgestrekt nut, zoowel in verouderde als versche gevallen, als rhumatiek, jicht, kramp, verrekkingen enz., à 75 Cs.; voorts

Het Vorstelijk Tandpoeder,

voor velerlei mondgebreken, en tot behoud eener zuivere, frissche, sterke mond en witte tanden onverbeterlijk, à 60 Cs., en

De versche Caracques Chocolade,

ook altijd met mijn naam en cachet voorzien, à *f* 1 de 5 Ons.

J. C. H. v. HARINXMA, *Apoth. te Leeuwarden.*

DOOFHEID kan genezen worden door Dr. PINTERS MAGNETISCHE OORPILLEN.

Het zijn kleine Pillen in een Watje gerold, dat even als een gewoon Watje in het oor gestopt wordt. Ze zijn door eenige der meest in aanzien staande Geneesheeren hier te Lande onderzocht en aan Patienten toegediend met afwisselend, doch meestal goed succes.

Boekjes waarin de wijze van gebruik en eenige nadere bijzonderheden aangegeven zijn, worden gratis afgegeven.

Een Doosje, waarin 60 dezer Watjes, wordt voor *f* 2.50 verkocht in onderstaande Dépôts.

Dr. F. M. FELDBERG in Weenen betuigt, dat hij in zijn Praktijk personen daarmede genezen heeft, die vele jaren doof waren en dat iedere Doofheid daarmede genezen kan worden, als zij niet mede op de wereld gekomen is of als de Gehoorwerktuigen niet gedood zijn door inspuitingen eener sublimaat oplossing, hetgeen bij sommige ziekten gebeurd wordt.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Akkrum, *P. K. de Groot*; Assen, *H. P. A. van Gorcum*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schaafsma*; Franeker, *K. Drager*; Gorredijk, *S. G. Zwart*; Harlingen, *P. L. Mirande Pz.*; Heerenveen, *G. Overdiep*; Hindeloopen, *David de Jong*; Kollum, *C. Nihot*; Leeuwarden, *S. P. Postma* en *J. J. van Haagen*; Meppel, *J. M. Bart*; Sneek, *P. T. Potma* en in de bekende dépôts in de andere steden.

Een gezwel aan den hals,

genezen door de Zalf en Pillen van HOLLOWAY.

Thomas Marlow te Bristol woonachtig (Walsh-Back) was sedert jaren ziekelijk geweest, gedurig klagende over pijnen in den nek. Hij raadpleegde onderscheidene genees- en heelkundigen, doch zonder het minste goed gevolg. Eindelijk ontstond er een groot gezwel onder zijn linkeroor, waaraan hij geruimen tijd verschrikkelijk leed, terwijl alle, andermaal aangewende middelen tot geen de minste baat verstrekten, tot dat hij eindelijk gebruik maakte van de Zalf en de Pillen van *Holloway*, welke spoedig het gezwel verdeelden en genazen, zoodat hij thans in den besten staat van gezondheid verkeert.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF van - 0.80, - 1.85, - 3, - 7.05, - 13.85, - 20.95.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; P. T. POTMA, te Sneek; S. G. SWART, te Gorredijk; alsmede te Londen, Strand 244.

DAMPARTIJ bij den Logementhouder G. REINSMA, in de Falk te Bolsward, op Dingsdag den 31 Januarij e. k.

Tot PRIJS: *Een fraai GOUDEN ZAK-HOROLOGIE.*
Tot PREMIE: *Een GOUDEN RING of ZILVEREN SNUIFDOOS.*

Alle Liefhebbers worden uitgenoodigd, behalve *G. IJsselsteijn*, welke niet tot dezen Prijs wordt toegelaten.

In eene KRUIDENIERS-AFFAIRE, waarbij mede wordt uitgeoefend eene Slijterij in Sterkedranken, wordt tegen Maart of Mei e. k. verlangd een fatsoenlijk JONGMENSCH, van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 18 jaren, als BEDIENDE.

Alsmede bestaat er gelegenheid ter plaatsing van een LEERLING.

Adres in persoon of met *franco* brieven onder letter H, bij den Heer W. GERBERS, Commissionair te Leeuwarden.

Zes SCHEEPSTIMMERKNECHTEN, kunnen primo April e. k., voor een geruimen tijd vast werk bekomen, benevens een SMIDS-MEESTERKNECHT, die het Scheepswerk verstaat en bij voorkeur ook Paarden kunnende beslaan. Men vervoege zich in persoon of met *franco* brieven bij A. H. VELDSTRA, Scheepsbouwmeester en Grofsmid te Stavoren.

NB. Een bekwaam MASTMAKER, eene MASTEN-MAKERIJ wenschende op te rigten, zoude waarschijnlijk te Stavoren alwaar geene bestaat, een goede stand kiezen.

Een WAGENMAKERSKNECHT, zijn werk gedeeltelijk verstaande, kan op 12 Mei e. k. vast werk bekomen bij R. IJ. KETELAAR, Wagenmaker te Workum. Gegadigden vervoegen zich in persoon.

Bij denzelven zijn te bekomen nieuwe en gebruikte RIJTUIGEN, alsmede nieuwe HOOIWAGENS.

Een KOEK- en BANKETBAKKERS-BEDIENDE, zijn werk ten deele verstaande kan met 12 Mei e. k. werk bekomen, brieven *franco* bij L. J. S. DE BOER te Dockum.

EENE WINKELDOCHTER

WORDT GEVRAAGD in eenen GAREN- en LINTWINKEL. Gegadigden adresseren zich met *vrachtvrije* brieven onder letters P. C. aan A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Wie een LAM vermist, en zijn eigendom bewijst, kan hetzelve terug bekomen bij PIER JOHANNES ZWIERSTRA, Boer te Engelum, mits voldoende de kosten.

*** De Nieuwe Friesche Volks-Almanak

1853 en 1854

is in alle Boekwinkels voorhanden. Reeds meer dan *zeven honderd* Exemplaren zijn van dit werkje verkocht en de aanvragen komen nog dagelijks; de prijs is per jaargang slechts 75 Cts. Voor den volgenden jaargang zijn reeds zeer belangrijke stukken ontvangen, ook zal zij gedrukt worden op zwaarder papier, terwijl Redactie en Uitgever zullen zorg dragen dat deze onderneming telken jare door inhoud en uiterlijk vooruitga.

De Uitgever,
Franeker, Januarij 1854. K. IPPIUS FOCKENS.

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekhandelaar en Boekdrukker te Leeuwarden op de Kelders is uitgegeven en alom in deze Provincie verkrijgbaar gesteld:

DE PROVINCIALE KANTOOR-ALMANAK

voor het jaar 1854,

waarin, benevens den gewonen KALENDER met aanwijzing der *feestdagen*, *jaar-*, *paarde-* en *beestemarkten* enz. vervat is, de opgave der Leden van het Koninklijk Geslacht, der *Staten-Generaal*, der *Provinciale* en *Gedeputeerde Staten*, der *Gewestelijke* en *Plaatselijke*, zoo *Kerkelijke* als *Burgerlijke*, alsmede *Regterlijke* en *Militaire Autoriteiten*, *Besturen*, *Collegien*, *Commissien*, *Administratien*, *Instellingen* en *Middelen van Beheer*, gelijk ook die van het *Vervoer* als daar zijn die der *Posten* en *Posterijen*, der *Trekschuiten*, *Vrachtschepen*, *Stoombooten* en *Diligences*. Alles volgens daarachter geplaatsten INHOUD en ALPHABETISCHEN BLADWIJZER.

Bij bovengenoemden en zijne correspondenten is mede verkrijgbaar:

DE VAN OUDS GERENOMMEERDE FRIESCHE ALMANAK MET ROODE LETTERS, berekend door Dr. ELTE MARTENS BEIMA en de gewone PLAK-ALMANAK IN PLANO.

VAN DRUTEN EN BLEEKER, te Sneek, geven uit: Vier BRIEVEN over de Vraag:

WAT MOETEN WIJ ALS DOOPSGEZINDEN IN DEN STRIJD TEGEN ROME?

door D. S. GORTER en P. COOL,

Pred. bij de Doopsgezinde Gemeenten te Warns en Harlingen. *f* 0.75.

Den DERDEN VEEL VERMEERDERDEN DRUK van: WALING DIJKSTRA, Doaitse mei de Noardsce Balke. *f* 0.20.

Den TWEEDEN VERMEERDERDEN DRUK van: WALING DIJKSTRA, it Heamiel by Gealeboer. *f* 0.50.

HALBERTSMA, Minne Jorrits reis nei it Kollumer Oproer. *f* 0.30. — Winterjouns gearkomste by Jolleboer. *f* 0.25. — Eenige Gedichten van GYSBERT JAPICKS, door P. LEENDERTS Wz. *f* 0.60. — POSTHUMUS, ien Jouwerkoerke fol Friesk griemank. *f* 0.30. Alles nuttige en aangename BOERE FRIESCHE LEKTUUR in de WINTER AVONDEN; alsmede B. VAN BRUGGEN, FRIESLAND EN HET FRIESCHE VOLK IN HUNNE ONTWIKKELING GESCHETST. Een Leesboek voor het volk en de scholen. *f* 0.30. — B. VAN BRUGGEN, SCHETS DER GESCHIEDENIS VAN FRIESLAND, ten dienste der scholen. *f* 0.15.

De Boekhandelaar T. TELENGA te Franeker, heeft uitgegeven:

De Bijekoer, Frysk Jierboekje 1854,

njuggende jiergong. Dit Jaarboekje dat als gewoonlijk veel bijval vindt, bevat behalve den gewonen kalender, nu ook eene opgave der bevolking van alle gemeenten in Friesland. De bijdragen zijn van *Japik Japiks*, *Auke Boonemmer*, *W. Faber*, *H. G. van der Veen*, *H. Jellema*, *T. G. van der Meulen* en anderen.

Franeker Nieuws- en Advertentieblad

VOOR DE PROVINCIE *FRIESLAND.*

Deze Courant, waarvan het debiet steeds toenemende is, verschijnt Zondags. Prijs per drie maanden *f* 0.75, *franco* p. p. *f* 0.88. In deze Courant worden opgenomen de opgaven van alle Huwelijken, Geboorte- en Sterfgevallen in de Gemeenten *Franeker*, *Franekeradeel*, *Barradeel*, *het Bildt* en *Ferwerderadeel*.

Bij VAN DER MEER & VERBRUGGEN, Boekhandelaars te Rotterdam, is uitgegeven en alom verzonden:

GODS VERTROOSTING EN ONZE SMART.

LEERREDE over JESAJA XL: I—II;

DOOR

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE.

Prijs 25 Cents.

Bij dezelfden is mede, in 1853 verschenen:

Ds. W. FRANCKEN AZN., *JOH. LUD. VIVES*, *de Vriend van Erasmus*, in zijn leven en als merkwaardig Christelijk Theoloog en Philanthroop der 16de eeuw. Met Portret *f* 1.80.

Dr. H. GELZER, *PROTESTANTSCHE BRIEVEN*, *uit het Zuiden van Frankrijk en Italië.* Reisherinneringen. Uit het Hoogd. door J. OUDIJK VAN PUTTEN, met Titel-Vignet en Plaat *f* 3.60.

Dr. K. R. HAGENBACH, *DE CHRISTELIJKE KERK in de drie eerste eeuwen*, Voorlezingen. Met een voorberigt van H. HIEBINK, Director van het Zendelinghuis te Rotterdam. 2 deelen compleet *f* 4.20.

Ds. J. J. L. TEN KATE, *de EISCHEN des TIJDS aan het PROTESTANTISMUS* *f* 0.20.

Mr. G. MEES AZN., *HIST. ATLAS van NOORD-NEDERLAND*, *van de XVI eeuw tot op heden.* 4de Aflevering *f* 2.

D. J. H. MERLE D'AUBIGNÉ, *GESCHIEDENIS der HERVORMING in de XVIde eeuw.* Uit het Engelsch door J. OUDIJK VAN PUTTEN. 5de Deel, in 6 Afleveringen *f* 7.50.

Dr. A. NEANDER, *GESCHIEDENIS der CHRISTELIJKE GODSDIENST en KERK.* Uit het Hoogd. door Ds. W. C. MAUVE. 17, 18 en 19de Aflevering *f* 2.70.

Dr. J. J. VAN OOSTERZEE, *OP REIS.* Bladen uit de Portefeuille. *f* 2.25.
» » » » » *ROME'S OVERWINNAAR.* Toespraak en Gebed *f* 0.25.
» » » » » *EEN OUDE STRIJD.* Leerrede over Hand. XXVIII: 22*b*. *f* 0.25.
» » » » » *DE SLAANDE ENGEL.* Leerrede over 2 Chron. 13*b*, 14 *f* 0.25.
» » » » » *BEDREIGD maar VEILIG.* Leerrede op den Gedenkdag der Kerkhervorming *f* 0.25.

K. G. VON RUDLOFF, *GESCHIEDENIS der HERVORMING in SCHOTLAND*; een Spiegel van Christ. Geloofskracht in Leven, Lijden en Strijden. Uit het Hoogd. door Ds. B. J. WESTERBEEK VAN EERTEN. Met eene voorr. van Prof. H. J. ROIJAARDS. In 2 deelen. 1 dl. 1ste stuk *f* 2.20.

Dr. D. SCHENKEL, *GESPREKKEN over het PROTESTANTISME en KATHOLICISME.* Uit het Hoogd. door Ds ALB. VAN TOORENENBERGEN. 2 deelen compleet *f* 3.80.

Dr. D. SCHENKEL, *WAT IS WAARHEID?* Protestantsche Beschouwingen en Wenschen bij den aanvang van het jaar *f* 0.45.

Dr. H. N. VAN TEUTEM. *De LAATSTE NACHT des HEEREN.* Inleiding tot de laatste Gesprekken en Gebeden van *Jezus*, bij den Evangelist Johannes, Evang. XIII: 31 — XVII: 26. In brieven. Tweede verbeterde druk. In verg. linnen band *f* 2.75.

Bij DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg wordt uitgegeven een NIEUW TIJDSCHRIFT, onder den titel van

ALBUM

VAN

BUITENLANDSCHE LETTERVRUCHTEN.

In maandelijksche Afleveringen van vier of vijf vellen druks, à 16 pag. in groot 8°.

PRIJS PER JAAR *f* 6.

Dit Tijdschrift dat zich reeds dadelijk door *bijzondere goedkoopheid* aanbeveelt, zal zich ook door belangrijken en degelijken inhoud onderscheiden. Van hetgeen in het buitenland wordt uitgegeven zal de redactie trachten het voortreffelijkste weder te geven; zij zal zich voornamelijk bepalen bij bijdragen tot Land- en Volkenkunde behoorende, Reisbeschrijvingen, Schetsen uit het Volksleven, Tafereelen uit het leven van beroemde Mannen, Plaatsbeschrijvingen, enz. terwijl ook nu en dan Verhalen en Novellen zullen worden opgenomen.

Den 15 van elke maand wordt eene aflevering uitgegeven. *De eerste aflevering* is bij de meeste Boekhandelaren voorhanden. De inteekening blijft alsnog opengesteld.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.